

O N D E R W I J S

BESCHOUWINGEN OVER WEGEN EN MOGELIJKHEDEN TOT HET INRICHTEN VAN HET POSTACADEMISCH ONDERWIJS

L. J. A. VAN SCHIJNDEL

1. Inleiding

Het tot ontwikkeling brengen van het post-academisch onderwijs (P.A.O.) behoort zeker tot de belangrijke taken, waarvoor tandheelkundig Nederland zich nu en in de komende decennia gesteld ziet. Deze opgave drukt niet op de universiteiten alléén; zij is door de wetgever expliciet mede aan anderen opgedragen. Naast overheid en universiteiten zullen ook 'derden', zoals beroepsorganisaties, hierin verantwoordelijkheid moeten dragen. In het op te richten 'Orgaan voor postacademisch onderwijs' zal de organisatie gestalte krijgen. Het ligt niet in het voornemen hier thans een kritische beschouwing te houden over de 'Tekst van de Algemene Maatregel van Bestuur' tot 'Regeling van het postacademisch onderwijs' (1977). Wel lijkt het zinvol om een aantal inzichten naar voren te brengen teneinde tot de meningsvorming binnen de professie bij te dragen.

2. Vormen van postacademisch onderwijs

Allereerst biedt zich het vraagstuk aan wat onder het P.A.O. zou moeten worden verstaan. Hierbij zijn twee verschijningsvormen primair van betekenis: de *bijbscholing* van de afgestudeerde en diens *nascholing*. Onder *bijbscholing* kan worden verstaan een vorm van onderwijs die ten doel heeft de veroudering van de kennis, die na het afstuderen optreedt, op te heffen. Dit aspect behoeft nauwelijks toelichting. Het is duidelijk dat de inhoud van het academisch onderwijs in de loop der jaren wijzigingen en, naar verwacht mag worden, eveneens verbeteringen en ook uitbreidingen ondergaat. De wetenschappelijke en ook de praktische ontwikkeling van bestaande vakgebieden staat niet stil. Daarnaast zal in de komende jaren de kwantitatieve vraag naar tandheelkundige hulp in de gezondheidszorg ongetwijfeld toenemen. De aandacht in de media voor de gebitsverzorging en voor hetgeen de tandheelkunde vermag, benevens de steeds kritischer instelling van de consument en zijn organisaties, dit alles steunt deze verwachting. Efficiënter methoden en technieken zullen ook in de onderwijsprogramma's tot uitdrukking moeten komen zoals bijvoorbeeld het samenwerken met medewerkers op H.B.O.-niveau (Van Schijndel, 1977). Men mag aannemen dat het streven van de onderwijsgever er eveneens op gericht zal zijn in de pas te lopen met de groei van de behandelingsbehoefte binnen de bevolking ook in kwalitatieve zin. Kortom de opleiding

van de 'basistandarts' zal steeds in beweging blijven, zijn wetenschappelijke en praktische bagage zal steeds door middel van het curriculum worden bijgesteld en daarmee zijn maatschappelijke bruikbaarheid worden geoptimaliseerd. Al deze zaken zijn reden te over voor een goed bijscholingsprogramma voor de afgestudeerden.

Wat de *nascholing* betreft ligt de zaak minder eenvoudig. In de wettelijke regeling is gesteld dat de huidige verkorting van de studieduur niet mag leiden tot het elimineren van wezenlijke onderdelen van de leerstof uit het curriculum en het overhevelen daarvan naar een P.A.O. (Diepenhorst, 1978). Het P.A.O. fungeert dus niet als het veiligheidsventiel van een hogedrukpan. De 'basistandarts' dient een volwaardige opleiding deelachtig te worden. Het nascholingsaspect beoogt nadrukkelijk het aanbieden van een voortgezette en uitgebreidere opleiding, die in het bijzonder gericht is op het maatschappelijk functioneren. In de thans aanwezige specialistenopleidingen Mondheekunde en Orthodontie vindt men hiervan een voorbeeld. Om iedere twijfel weg te nemen, het is hier geenszins de bedoeling te pleiten voor uitbreiding van het aantal erkende specialistenopleidingen; dit zij hier nadrukkelijk gesteld. Waar wel grote behoefte aan bestaat is aan tandartsen met een bijzondere vakbekwaamheid op sommige onderdelen van de tandheekunde (Van Schijndel, 1978). Enige voorbeelden kunnen dit illustreren.

Allereerst de *jeugdandverzorging*. De huidige opleiding van de tandarts is volstrekt ontoereikend voor leidinggevende functies in de thans regionaal te organiseren diensten. Het 'Advies inzake de gewenste toekomstige tandheelkundige voorzieningen in Nederland' van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid (1977) wettigt deze opvatting. Uitbouw van de schooltandverzorging oude stijl tot goed functionerende diensten voor jeugdandverzorging vereist meer wetenschappelijke vorming in dit vakgebied, gericht op verantwoorde werkwijzen bij voorlichting en preventie en op scholing in evaluatiemethoden. Daarnaast dient ook training in organisatorische en bedrijfseconomische kennis en vaardigheden plaats te vinden en voorts ook verdieping van inzichten in vakgebieden als kindergeneeskunde, psychologie en zo meer.

Een ander voorbeeld, hoofdzakelijk met betrekking tot de volwassenenzorg, is het

Samenvatting:

De twee grondvormen van postacademisch onderwijs worden nader omschreven.

Een doeltreffend ingericht P.A.O. is niet mogelijk zonder een goede aansluiting met de onderwijsverschaffer: het academisch onderwijs.

Ten einde de onderwijslasten voor de subfaculteiten te verlichten en daarnaast het wetenschappelijk gehalte van de opleiding te verbeteren en de ontplooiing der vakgebieden mogelijk te maken, wordt een pleidooi geleverd voor gedifferentieerd onderwijs, zodat ook de gefixeerde studielast voor de student niet wordt overschreden.

Afstudeerrichtingen met 'getuigschrift' en pakketten keuzevakken bieden ruimte voor deze verbetering en ontplooiing; zij vormen tevens de grondslag voor kwalitatief hoogstaand postacademisch onderwijs. De dreigende verschraling van de inhoud van de leerstof door de beperkingen in tijd, posten en middelen kan worden voorkomen door af te zien van het opleiden van een uniforme tandarts. Zij biedt daarenboven een slechte voedingsbodem voor een P.A.O. van hoge kwaliteit.

vakgebied der *parodontologie*. In toemende mate groeit binnen de gezondheidszorg de behoefte aan tandartsen met een daarop gerichte scholing. Dat bij volwassenden de parodontopathieën de grootste bedreiging vormen voor de gezondheid van de mond is in vele publikaties vastgelegd. Ook hier geldt dat men bij de opleiding van de tandarts niet in staat zal blijken het vakgebied volledig uit te diepen, zowel wat de wetenschappelijke achtergronden betreft en zeker ook ten aanzien van de meer geavanceerde therapeutische ingrepen. Van enige fundamentele discussie over deze problematiek was tot voor kort geen sprake. De Centrale Raad voor de Volksgezondheid is in reeds boven aangehaald 'Advies' volledig aan dit vraagstuk voorbijgegaan (Redactioneel, 1977). Recent heeft de Nederlandse Vereniging voor Parodontologie door middel van de opstelling en behandeling van een 'Roodboek Parodontologie' (1979), zowel in haar jaarvergadering als in een speciaal daaraan gewijd symposium, zich intensief hiermede beziggehouden en getracht deze ernstige nalatigheid te compenseren. De conclusies zullen ongetwijfeld de gewenste duidelijkheid kunnen verschaffen. Gesteld kan worden dat zowel het onderwijs als de samenleving op korte termijn tot het aanbieden van oplossingen voor deze materie zullen moeten komen. Het P.A.O. zal zich in het bijzon-

der ook met de parodontologie moeten bezighouden.

Dat de vraagstukken ten aanzien van de nascholing, zoals hierboven met een paar voorbeelden aangeduid, minder eenvoudig liggen is een eufemistische uitspraak. Goede nascholing stelt zware eisen aan de verschaffers van dit onderwijs. De tandheelkundige subfaculteiten, die soms hoorbaar kreunen onder hun huidige onderwijsstaken en wier onderzoekprogramma's ernstig dreigen te worden beknot door de eisen die het onderwijs stelt aan mankracht en middelen, zullen ook aan deze nascholing vorm moeten geven. Enerzijds bestaat een overbelasting van het curriculum voor de student, anderzijds een door de wettelijke regeling van het P.A.O. gestuurde vraag van de zijde van de afgestudeerden. De ruimte in mensen, tijd en geld om met deze problematiek klaar te komen lijkt vooralsnog nihil.

3. De infrastructuur (zie relatieschema)

Het P.A.O. zal een duidelijke aansluiting moeten krijgen met het academisch onderwijs; anders gezegd, de bestaande opleiding dient de grondslag te vormen van de nascholing. Dit houdt, zowel in het belang van de deelnemers als van de docenten, de noodzaak in van een structurele opbouw en maakt een incidentele en versnipperde aanpak, zoals tot dusver het geval was, ongewenst. Het betekent derhalve een inhoudelijke afstemming op het voordien genoten onderwijs. Ook is een goede infrastructuur het middel om het rendement herkenbaar vast te leggen en toetsing mogelijk te maken. De oplossing voor deze vraagstukken zullen binnen het onderwijs gezocht moeten worden. Tot op heden hebben de subfaculteiten zich vrijwel uitsluitend beperkt tot het opleiden van tandartsen, enkele categorieën hulpkrachten worden mondjesmaat geschoold, in de naaste toekomst komt daar bovenop de naen bijscholing van de afgestudeerden. Het lijkt daarom logisch om deze opleidingen te combineren, hetgeen met 'medewerkers' reeds het geval is.

De academische opleiding moet gaan plaatsvinden binnen een keurslijf dat nominaal noch in de lengte van 5 jaar, noch in de breedte van een studielast van 1700 uren veel ruimte tot ontplooiing binnen de vakgebieden overlaat. Het gevolg van deze randvoorwaarden is dat het gevaar ontstaat dat belangrijke delen van vakgebieden niet of nauwelijks onder de aandacht van de student kunnen worden gebracht. Als consequentie verschaalt het wetenschappelijke karakter van de opleiding en gaat de kwaliteit achteruit. Een ruime ontplooiing is een dwingende eis zowel voor de verdere ontwikkeling van de bestaande vakgebieden als voor de uitbouw van het curriculum met nieuwe deelgebieden en niet het minst voor de zo gewenste opbloei

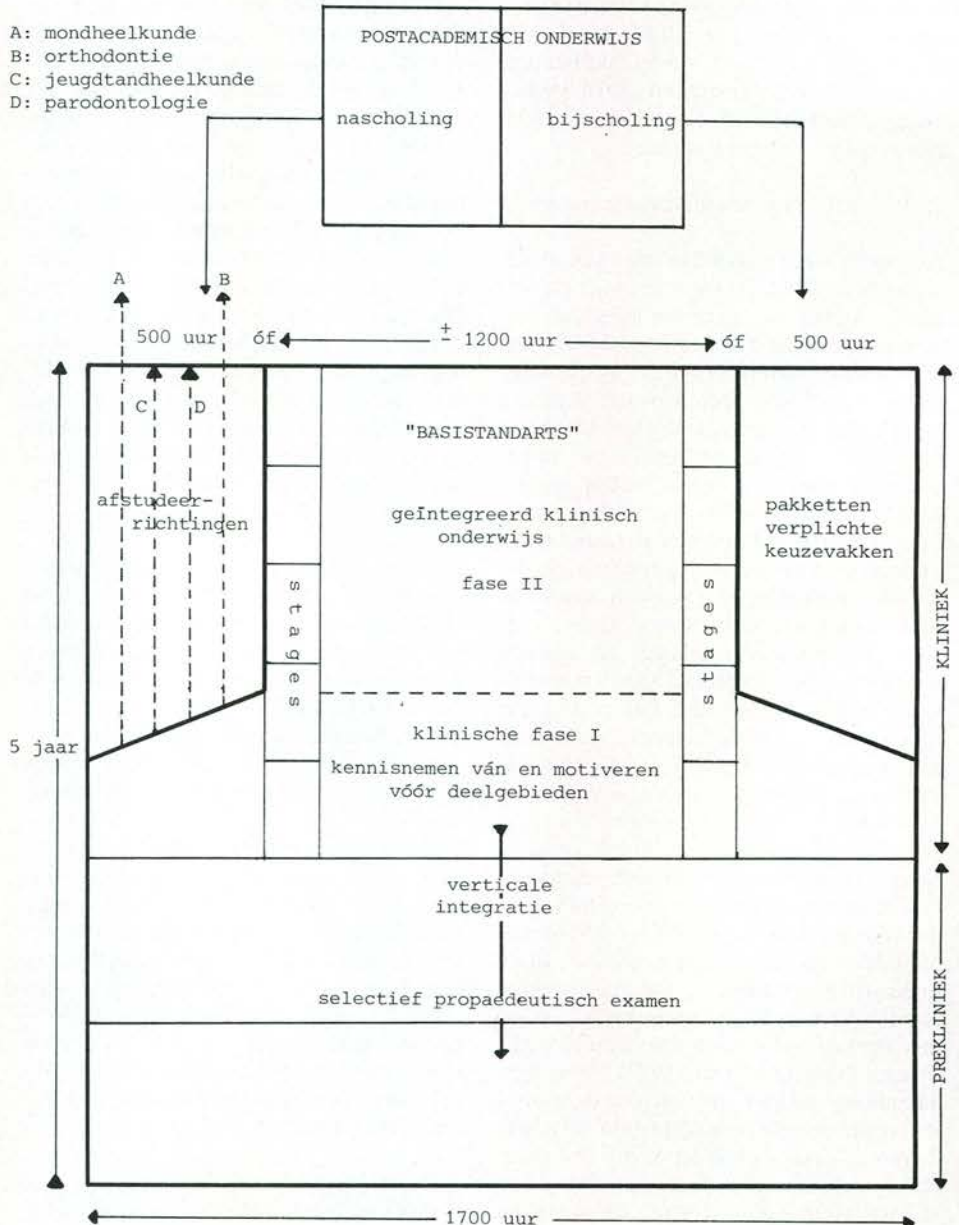
van de wetenschappelijke scholing en vorming. Dit laatste vormt de basis voor het ontstaan van een gunstig onderzoekklimaat en is essentieel voor het academische gehalte van het onderwijs.

Het staat buiten kijf dat dit alles tot uitbreiding en verzwaring van de aangeboden leerstof en vergroting van de studielast zou voeren. Om deze problematiek te voorkomen zou men kunnen uitgaan van het principe dat de student zich niet het totale pakket eigen behoeft te maken en dat hem de mogelijkheid geboden wordt geleidelijk aan en vooral in de klinische jaren tot een gemotiveerde keuze te komen. Het aanbieden van pakketten verplichte keuzevakken en het scheppen van afstudeerrichtingen, zoals dit bij andere faculteiten reeds is ingeburgerd, maakt dit mogelijk. Binnen een dergelijk systeem van gedifferentieerd onderwijs, het is al eerder gesteld, kan de

motivatie van de student goed tot zijn recht komen en ook worden benut, omdat zijn keuze zich kan richten op die studie-onderdelen die hem het meest aanspreken (Van Schijndel, 1978). Tevens kan hierdoor de wetenschappelijke training en verdieping beter tot verwezenlijking komen.

De opleiding van de 'basistandarts' moet dan beperkt worden doch wèl volledig en voor alle studenten verplicht, en wordt besloten met één en hetzelfde doctoraalexamen. De inhoud ervan is zodanig ingekrompen dat de essentialia van alle verplichte vakken in voldoende mate een plaats vinden. Daarnaast kan dan ruimte worden geschapen voor de bovenvermelde keuzevakken of afstudeerrichtingen. De leerstof die gekanaliseerd wordt binnen de afstudeerrichtingen is gericht op een bijzondere vakbekwaamheid. Twee van deze afstudeerrichtingen vormen een

RELATIESCHEMA ACADEMISCH EN POSTACADEMISCH ONDERWIJS

voorbereiding tot de bestaande specialisatienopleidingen mondheelkunde en orthodontie. De afgestudeerden binnen de afstudeerrichtingen jeugdandheelkunde en parodontologie verwerven een speciaal getuigschrift, gehecht aan het tandartsdiploma, danwel een aantekening daarop met dezelfde strekking. De pakketten van verplichte keuzevakken vormen een uitbreiding van kennis en vaardigheden, die in de opleiding van de 'basistandarts' slechts in beperkte vorm gegeven worden en kunnen bestaan uit hoofd- en bijvakken. De verplicht te stellen doctoraalscripties dienen uiteraard betrekking te hebben op de gekozen vakgebieden. Op de geschetste wijze zal de student dus zelf tijdens zijn opleiding tot een gemotiveerde keuzebepaling kunnen komen.

Wanneer op deze wijze een goed ingericht studieprogramma is opgebouwd dan vindt men hierin tevens de grondslag voor een effectief P.A.O. Vertaalt men de personele en materiële behoeften van het P.A.O. in de daarvoor benodigde financiën, dan komt deze geldstroom de faculteit en vooral de uitbouw van de vakgebieden ten goede. Met name zal dan de nascholing of bijscholing van de algemeen-practicus binnen het kader van de afstudeerrichting kunnen plaatsvinden. Academisch en postacademisch onderwijs vormen zo een hechte eenheid: gestructureerd, programatisch onderwijs met aan het einde een 'getuigschrift' dat een evaluatie mogelijk maakt. De eindtermen van de afstudeerrichting gelden dan evenzeer voor het P.A.O. in dit vakgebied.

4. Wetenschappelijk onderzoek

Deelneming van de student aan onderzoekprojecten binnen deze afstudeerrichtingen zal gestimuleerd zo niet verplicht gesteld moeten worden. Dit vormt een goede ondersteuning voor promotie-onderzoeken, die meer mankracht vereisen, met name op klinisch gebied. Het is een onmiskenbaar feit dat belangstelling bij de student voor literatuurstudie en wetenschappelijk onderzoek slechts kunnen worden opgewekt, indien hij daadwerkelijk bij het gebeuren betrokken wordt. Vooral in klinische projecten zal deze werkwijze nuttig kunnen zijn.

5. Belang van afstudeerrichtingen voor de samenleving en het beroepsbeeld

De Centrale Raad voor de Volksgezondheid heeft in haar, reeds vaker aangehaald 'Advies' (1977) een uitvoerige schets gegeven van de inrichting van de tandheelkundige verzorging van de jeugd. Zij is echter aan de grote waarde van de parodontologie voor de volwassenenzorg goeddeels voorbijgegaan (Redactioneel, 1977). Het Advies verdient op dit punt een vervolg. Dan

eerst zal men een volledig beeld kunnen krijgen van het arbeidsveld van de tandheelkundige gezondheidszorg. Dan eerst zal ook het belang van het scheppen van afstudeerrichtingen in de beide vakgebieden met 'getuigschrift' kunnen blijken. Het functioneren van tandartsen met een bijzondere vakbekwaamheid biedt voor de hand liggende voordelen. Het geeft duidelijkheid, herkenbaarheid en daardoor een betere bereikbaarheid voor de hulpzoekende en eveneens voor de verzekeraars en de beroepsgenoten. Met nadruk wordt hier afgezien van het aanbevelen van nieuwe specialismen. Zij zouden er slechts toe leiden het takenpakket van de tandarts uit te hollen en zouden zeker kostenverhogend werken.

Vanuit het gezichtspunt van de patiënt, de hulpzoekende consument, is het van groot belang dat hij verzekerd is van de kwaliteit en de inhoud van de geboden hulp. Voor de jeugdzorg biedt de uitbouw van de schooltandverzorgingsdiensten hiertoe goede mogelijkheden. Wie in de gelegenheid is de zorgverlening aan lijdens aan parodontale afwijkingen te observeren moet tot de ontmoedigende ontdekking komen dat het niveau uitermate laag is, zo er al hulp wordt verleend. Juist hierom zal men niet kunnen volstaan met het optimaliseren van de huidige opleiding in dit vakgebied maar zal het P.A.O. op dit terrein een eerste prioriteit verdienen.

De wijze waarop de mankrachtsituatie door sommigen en met name de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde binnen afzienbare tijd wordt ingeschat, maakt het in hoge mate gewenst voor een dan mogelijk dreigend overschot aan tandartsen toch een passend arbeidsterrein gereed te hebben (zie ook Roelink, 1975). Het belangrijkste en ook legitieme instrument voor dat doel is het inrichten van voortgezette opleidingen die resulteren in een bijzondere vakbekwaamheid. Kwalitatieve verbeteringen in de opleiding door de tegen die tijd functionerende afstudeerrichtingen bieden ook aan afgestudeerden kansen om in te spelen op nieuwe situaties.

6. Nabeschuiving en conclusies

Uitgaande van de wettelijke verplichting tot het inrichten van P.A.O. werd in het bovenstaande getracht duidelijk te maken dat dit onvermijdelijke consequenties voor het academisch onderwijs met zich brengt. Afstudeerrichtingen en pakketten verplichte keuzevakken zullen beter gemotiveerde studenten kunnen opleveren; zij zullen ongetwijfeld tot verrijking in plaats van verschraling van het academisch onderwijs kunnen leiden en zullen vooral ook het wetenschappelijke karakter ten goede komen. De wetenschappelijke staven zullen hiervan de vruchten kunnen plukken.

Evaluatie van het P.A.O., het toetsen van het rendement is noodzakelijk, doch is slechts mogelijk door een systematische opbouw. Blijft het bij een pragmatische versnipperde aanpak dan is deze toetsing een illusie, hetgeen voor de investering van mankracht en middelen onaanvaardbaar moet zijn.

Daarnaast moet gepleit worden voor een fundamentele studie van het totale project van de tandheelkundige gezondheidszorg en van hetgeen daartoe op het gebied van opleiding en maatschappelijke organisatievormen optimaal geacht moet worden. Het optimaliseren van de inhoud van deze zorgverlening dient beleidsbepalend te zijn voor de inrichting van het academisch onderwijs; het P.A.O. van zijn kant vormt weer de schakel die beide ook maatschappelijk verbindt. Indien echter de samenleving haar eisen stelt aan de opleiding van de werkers in het veld van de tandheelkundige gezondheidszorg, dan is het onderwijs op haar beurt gerechtigd te verlangen dat haar eendoelstellingen ook in deze samenleving tot gelding en ontplooiing kunnen komen. Het P.A.O. zal dus permanent moeten inspelen op de veranderingen die worden veroorzaakt door de steeds in beweging zijnde verzorgingsbehoefte binnen de bevolking. Het zal tevens voor de onderwijscommissies der subfaculteiten een richtpunt kunnen zijn voor het bijstellen van het curriculum.

Uit de in deze beschouwing neergelegde inzichten kunnen de volgende conclusies getrokken worden:

1. postacademisch onderwijs zonder structurele basis in het academisch onderwijs is een wezenlijke onmogelijkheid;
2. de bestaande opleidingen zijn de onderwijsverschaffers van het P.A.O., daarom zal de herstructurering en de curriculumopbouw rekening moeten houden met de eisen van het P.A.O.;
3. de keuze waarvoor de subfaculteiten gesteld zijn is: een uniforme, all-round tandarts af te leveren met een alzijdig beperkte opleiding of een gedifferentieerd alumnus met een volledige doch beperkte basisscholing en daarnaast bijzondere bekwaamheden op deelgebieden, die zijn bijzondere belangstelling hebben;
4. differentiatie binnen de opleiding door een systeem van verplichte keuzevakken zal de student motiveren en het keurslijf van het onderwijs verruimen;
5. differentiatie binnen het onderwijs door afstudeerrichtingen met 'getuigschrift' of 'aantekening' betekent herkenbaarheid en bereikbaarheid in de samenleving en ook voor het P.A.O. evaluatiemogelijkheden en rendementbepaling, omdat men kan terugkoppelen op bestaande leerprogramma's;
6. voor het wetenschappelijk karakter van het academisch onderwijs is een weliswaar

uniforme, doch besnoeide en verschaalde leerstof fnuikend;
7. in tegenstelling tot het scheppen van specialismen behoeft de opleiding van een 'basistandarts met bijzondere vakbekwaamheid' niet kostenverhogend te werken.

Literatuur:

1. Centrale Raad voor de Volksgezondheid (1977): Advies inzake de gewenste toekomstige tandheelkundige voorzieningen in Nederland.

2. Diepenhorst, I. A. (1975): Het post-academisch onderwijs. Universiteit en Hogeschool 22: 1-5.
3. Redactioneel (1977): Kanttekeningen bij een goed advies. Ned Tijdschr Tandheelkd 84: 258-260.
4. Regeling van het Postacademisch Onderwijs. Tekst van de Algemene Maatregel van Bestuur (1977).
5. Roelink, H. (1975): Postacademisch onderwijs geneeskunde: van waar, wat nu, waarheen? Universiteit en Hogeschool 22: 30-39.

6. Roodboek Parodontologie. Nederlandse Vereniging voor Parodontologie, februari 1979.
7. Schijndel, L. J. A. van (1977): Differentiatie versus uitholling: problemen rondom tandheelkundige deelarheid. Ned Tijdschr Tandheelkd 84: 149-150.
8. Schijndel, L. J. A. van (1978): Het tandheelkundig beroepsbeeld tussen specialiseren en differentiëren. Ned Tijdschr Tandheelkd 85: 460-461.

Juni 1979.

Johan Buziaulaan 83,
3584 ZV Utrecht.

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

NEDERLANDSE VERENIGING VAN SPECIALISTEN IN DE DENTO-MAXILLAIRE ORTHOPAEDIE

Jaarverslag 1978

In 1978 bestond de Vereniging een kwart eeuw. Dit heuglijke feit is door de leden met hun echtgenoten met allure gevierd in Kasteel Doorwerth. Deze viering werd gecombineerd met een wetenschappelijke najaarsvergadering in hotel Wolfheze te Wolfheze, waarvoor twee gastsprekers en vele sprekers uit eigen kring waren uitgenodigd. Bij het damesprogramma konden vele dames o.a. genieten van de prachtige omgeving tijdens een georganiseerde excursie.

Het jaar 1978 is eveneens het jaar geweest, waarin na langdurig overleg een opinio communis kon worden gerealiseerd in de vorm van de Algemene Bepalingen en de Algemene Eisen, waaraan tenslotte de Ministeriële goedkeuring werd gegeven.

Als vertegenwoordigers in de EFOSA namen de collegae R. J. Bijlstra en A. J. W. v.d. Laar de taken over van de collegae K. G. Bijlstra en H. S. Duterloo.

In 1978 werden één wetenschappelijke vergadering en vier ledenvergaderingen gehouden. Op de 41e ledenvergadering werd collega J. Weil, vanwege zijn verdiensten voor de orthodontie in Nederland, benoemd tot erelid van de Vereniging.

De bases werden gelegd voor wetenschappelijke programma's voor enkele volgende jaren.

In dit jaar ontvielen ons de collegae Ch. F. L. Nord en C. P. J. Reysenbach.

In december telde de Vereniging twee ereleden, 101 leden en 19 aspirantleden.

I. J. Hage, secretaris

NEDERLANDSE VERENIGING VAN MONDHYGIËNISTEN

Samenstelling nieuw bestuur

Het bestuur van de Nederlandse Vereniging van Mondhygiënisten is met ingang van 20 april 1979, de datum waarop de voorjaarsvergadering plaats vond, als volgt samengesteld:

- Voorzitter: Mw. M. S. E. van der Sanden-Stoeltinga;
Vice-voorzitter: Mw. G. M. Vöge-Weppner;
1e Secretaris: Mw. E. A. E. van der Werff-Oor, Zandkamp 125, 3828 GH Hoogland;
2e Secretaris: Mw. L. Lehnhausen;
Penningmeester: Mw. Y. Mesman-Arnold.

Internationaal

FÉDÉRATION DENTAIRE INTERNATIONALE

Hoofdsthema's met onderwerpen 68e Wereldjaarcongres in 1980

In vervolg op de oproep, gepubliceerd in de juni-aflevering van dit tijdschrift (Ned Tijdschr Tandheelkd 86 (1979), juni: pag. 264), maakt de Scientific Assembly Committee van de Fédération Dentaire Internationale bekend dat voor het 68e Wereldjaarcongres dat in 1980 te Hamburg wordt gehouden, de volgende hoofdsthema's met onderwerpen zijn gekozen.

Hoofdsthema I: Clinical problems in the mixed dentition.

Onderwerpen:

1. Caries therapy in the mixed dentition.
2. Endodontic treatment during root growth.
3. Loss of the six-year molar: a mistake in timing.
4. Mesial drift of six-year molar following early loss of deciduous teeth.
5. Orthodontic evaluation in the mixed dentition.

6. Trauma in the mixed dentition period.
7. Transplantation of teeth and tooth germs.
8. Prevention.

Hoofdsthema II: Pharmacological effects of antibiotics and corticoids in dental practice.

Onderwerpen:

- a. Antibiotics:
 1. Pharmacological basis.
 2. Clinical applications.
- b. Corticoids:
 1. Pharmacological basis.
 2. Clinical applications:
 - a. general;
 - b. in endodontic therapy.

Hoofdsthema III: Neuromuscular problems in the oro-facial region.

Onderwerpen:

1. Clinical signs and symptoms.
2. Are there related anatomical, pathological and radiological findings associated with the clinical signs and symptoms?
3. T.M.J.-disease: a functional and psychological disorder.
4. Treatment:
 - a. conservative;
 - b. surgical;
 - c. psychological.

Het doel van deze mededeling is, andermaal, om Nederlandse collegae die een bijdrage willen leveren aan bovenstaand programma, in de gelegenheid te stellen om – liefst zo spoedig mogelijk – contact op te nemen met Dr. Leo M. Scebny, chairman Scientific Assembly Committee F.D.I., School of Dental Medicine, Health Science Center, State University of New York at Stony Brook, Stony Brook, New York 11794, V.S.

Binnenland

STICHTING HONDERD JAAR TANDHEELKUNDIG ONDERWIJS IN NEDERLAND

Statutenwijziging

